

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brazov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Cenzorii notrancați nu se
primesc.
/Anunțurile nu se restituie.
Inscrise
se primesc la Administrația
Brazov și la următoarele
SIMPURI de ANUNȚURI:
la Viena la M. Dukas Nachf.,
H. Augenthaler & Co. & Co.
la Budapesta la A. V. Golber-
ger, N. K. Stern, Bernat, Iuliu Le-
opol (VII Erzsébet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu duminică: Pe un an 36
cor., pe șase luni 18 cor., pe
trei luni 9 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 230.

Brașov, Sâmbătă 24 Octombrie (6 Noembrie).

1909.

Dela Camera advocaților. Cluj. *)

Nr. 84/909 proc. Copie.

Tribunalul din Târgul-Mureșului etc. a osândit pe d-l Dr. Cassiu Maniu, advocat în Cluj... la 1 an închisoare și 1000 cor. amendă, pentru că agitase naționalitatea română, contra naționalității maghiare etc.

În virtutea acestei sentințe ridic acuză în contra d-lui avocat Dr. C. Maniu pentru delict disciplinar, pe temeiul regulamentului Camerei, §. 68 linia a. și b.

Dr. Cassiu Maniu, luând diploma de advocat a făcut jurământ că va rămâne pururea credincios Ungariei și constituției. Datorința aceasta întărită cu jurământ, și-a călcat-o, săvârșind delictul agitației prevăzut în codul penal § 172. Fapta lui constituie delict disciplinar punibil pe baza etc...

D-l Cassiu Maniu este membrul corporației advocaților maghiari, și astfel un funcționar al justiției maghiare. Ofensează cinstea și autoritatea corpului advocaților maghiari și se face nevrednic de cinstea ce se cuvine advocaților maghiari, acel advocat maghiari, care agită la vră poporația de limbă română a țării în contra naționalității maghiare. Fapta lui deci este totodată un delict disciplinar.

Mă adresez cu stimă către on. camera advocaților, să binevoiască a pune în curgere procedura disciplinară în contra d-lui avocat Dr. Cassiu Maniu, și a-l soma pe el să dea explicațiile sale.

Cluj, 11 Aug. 1909.

procuror regesc:

Dr. Viski László m. p.

„Explicarea“ d-lui Dr. C. Maniu.

Onorat for disciplinar advocațial!

La provocarea D-V. de sub Nr. 1984—909, îmi înaintez justificarea în următoarele:

Dacă ar fi adevăr, ceiace d-l procuror al camerei susține în actul de acuzare, că cineva a devenit necredincios constituției și a comis faptă

*) Publicăm aceste prețioase documente revoltătoare, ferindu-ne de ori-ce comentariu. D-nul C. Maniu a mai fost odată osândit la pierderea oficiului pe timp de 4 luni. — N. Red.

dehonestătoare prin aceea, că a atârnat o naționalitate contra celeilalte, atunci nu numai în Ungaria poliglotă dela înființarea sa, ci în toate statele culturale a întregii lumi civilizate, nu ar fi nimeni cetățean credincios, nu ar fi nimeni individ onorabil, nu ar exista prin urmare nici un advocat cinstit și ce este mai de căpetenie lucrul, nu ar putea fi nimeni om de omenie, dacă se ocupă cu politica.

Eu nu aparțin categoriei de oameni cari mai întâiu trebuie educați la simțul de onoare și cari numai după primirea unei calificării, că sunt oameni de cinste, să se poată simți îndreptățiți a-și exprima liber cugetul!

Privească în jur de sine d-l procuror în Europa și studieze stările interne a statelor mai mari, înaintate și mai culte, pentruca astfel să știe aprepia just luptele naționale și frecările ce urmează în urma lor. Dacă va face astfel îl va frapa faptul, că din întrecerea naționalităților se naște o luptă, ce învoalvă în sine întreaga școală a patimilor. Dar pentru aceea nu urmează aceea ce cugetă d-l procuror că acele patimi în sine ar fi dehonestătoare. Nu le-a găsit dehonestătoare nici presa franceză, nici cea engleză, nici cea germană, nici cea rusească. Pentru ce ar fi excepțiune numai cu opinia publică din Ungaria?!

Libertatea gândirii și a opiniei este un drept cardinal. Cine atacă dreptul gândirii, atentează chiar la viață! În acest mod condensat și potrivit caracterizează savantul diplomat Dupont-Wente în opul său „Individul și Statul“ pe toți aceia, cari nu respectează dreptul imprescriptibil al scriitorilor și gânditorilor. Cunoaștem datina tiranică ce nu se îngrozește a înjosi la cea mai de jos treaptă pe cetățean prin aceea că îi cumpără peana. Acești vânzători de peană se lapadă de cele mai cardinale trei

însușiri: de suflet, de caracter, de dreptul la onoare.

Precum a spus-o Byron asta în înmăntatele versuri prin care-l înfierăază pe apostatul Southey trecut din partidul wright la cel tory:

The vulgarest tool that tyranny could want
With just enough of talent, and no more,
To lengthen fetters luj anotherfised
And offer poison long already mixed.

Adecă: Scriitorul, care-și vinde peana este instrumentul cel mai ordinar de care se poate folosi tirania, ca altul să prolungească lanțurile de ea puse, și ca prin altul să dea veninul preparat deja de mult (Don Juan. Dedication. 12 str.) Cu omagiu trebuie să se închine ori cine concepției acestui genial om despre onorabilitate, cinste și despre ce e sublim.

Și eu mă mărturisesc de un adept al lui Byron, și chiar în urma acestui fapt mi-a fost și-mi va fi pururea datorința a lupta în contra năroadei tiranii șoviniste ori unde și în ori și ce formă s-ar prezenta ea. Cu atât mai vă-tos în patria mea, a cărei soartă este o continuă gâlceavă chiar fiindcă e locuită de mai multe naționalități, dintre cari una a smuls la sine frânele întregii puteri publice. Voiu lupta ca să aibă capăt odată astă gâlceavă, prin aceea că unde și când numai se poate în zbieiui cauzele ei. Până atunci trebuie să mențin în punct al meu de vedere, ce l-au adus cu sine imprejurările decăzute politice ale noastre, până când conștiința mea își va redobândi liniștea sa, până când voiu vedea însumi egalitatea de drept asigurată și adusă la viață în constituția patriei mele. Am dreptul la asta, fiind o ființă dăruită cu conștiință vie!

Eu nu fac servicii polițiale în călcăiul conștiințelor, și cred că camera advocațială are cu totul altă chemare. Eu am convinșuni, cari îmi sunt sfinte și chiar pentru asta

simt chemarea de a le propaga. Înainte de ce ași fi scris articolul pentru care am fost condamnat (O scrisoare către Björnson!) mi-am ales temeiul moral, eu dela acela nu mă voiu abate, pentru că-l văd de corect, de just și din punct de vedere general omenesc, nu numai din cel românesc. Și acum întreb, ce vrea d-l procuror, căci însuși vede și trebuie să recunoască că am dreptate?!
Necredința către constituție ce învoalvă vătămarea de drept, nu se poate comite prin publicații ziaristice provenite din animozitățile luptelor naționale.

Pe scurt se poate câștiga convicțiune despre adevărul aserțiunii mele din motivele §-lui 172 a codului penal, cari motive le-a fost desfășurat însuș principalul codificator al legii noastre penale, Csemegi K. și carele răzimat pe părerea marelui savant Mittermayer a declarat că toate cazurile prevăzute în § 172 sunt a se considera singur din punct de vedere politic polițial, fiindcă ele în sine nu conțin vătămarea vreunui drept. Este știut însă că constituția este o instituție de drept, pe carea numai prin o faptă ce vătămă dreptul o putem ataca. Așadar publicația mea ipso-jure se ține de altă categorie, iar nu de categoria faptelor vătămătoare pentru constituție a necredinței. Alte criterii se cer la o atare acuză o procuratură! Aste criterii se coprink întrun alt capitol al codului penal. Aici foarte se potrivește proverbul regelui Coloman că: de strigis quae non sunt nulla mentio fiat.

Chiar o așa aventuroasă rătăcire a fantaziei sombre este și acea argumentare că eu am vătămat onoarea și auctoritatea corpului advocațial maghiar, când ca advocat maghiar am ațitat pe Români contra Ungurilor.

Căci dacă vom distinge mai bine decât actul de acuză îndată vom putea observa, că d-l procuror vrea

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Războiul din 1330

Intre Carol Robert regele Ungariei și Basarab Voivodul Țării Românești.

— Urmare. —

După cum vedem, noi avem aici o descriere redactată în stilul și cu patima unui călugăr misionar.

Probabil, că această »Plângere« despre distrugerea frumoasei armate a regelui Carol Robert, a fost redactată de unul din călugării minorități, cari însoțise trupele regelui Carol Robert în Țara românească.

Afară de textul cronicii de mai sus, noi mai avem cu privire la războiul din 1330, mai multe diplome, emanate dela regele Carol Robert și dela fiul său Ludovic, în cari se face adeseori o amintire jalnică despre această nefericită expedițiune.

Din aceste acte oficiale, vom reproduce aici părțile ce prezintă un interes istoric mai special.

În una din aceste diplome, dată lui Niculae, fiul lui Urban din comitatul Zabolț, în a. 1332, regele Carol Robert se exprimă astfel:

»Prin această carte a noastră voi-m »să ajungă la cunoștința tuturor, că mer- »gând noi în anul Domnului 1330 cu o »parte din oștirea noastră, ca să vizităm »Țara noastră muntenească și după ce am »percurș-o în pace, iată, că la ieșirea no- »astră de acolo, »credinciosul Basarab »Munteanul înșelându-ne cu o pace fictivă »a atacat dușmănește o parte mică din »trupele noastre într-un loc oare care pă- »duros, pe care-l închisese cu întărituri »puternice de arbori și în care luptă a »căzut vicecancelarul curții noastre, ma- »gistrul Andreiu, prepositul episcopiei dela »Alba, de fericită memorie, unde deodată »cu viața sa a fost pierdut și sigiliul no- »stru.«*)

În altă diplomă emanată dela regele Carol Robert în acelaș an (1332), aflăm următoarele:

»Am convocat prin edict regal oști- »rea noastră, am mobilizat-o și am mers »în unele Confinii ale regatului nostru, pe »cari în prejudiciul nostru și al sfintei co- »roane le ținea anexate la Țara munte- »nească, scismaticul Basarab, fiul lui Tho- »comer. Atunci acel Basarab, Românul »nostru necredincios, condus de intenți- »unile sale răutăcioase... nu s-a înfricoșat

*) Densușianu-Hormuzachi. Documente I. 623, 1332.

»să pună în execuțiune faptele sale rele, »concepute în ascunsul minții sale, și lup- »tându-se cu cutezanță temerară s-a opus »maiestății noastre ca un răsvrătit și tră- »dător; aici au pierit cu moarte mai mulți »nobili ai regatului nostru, și aici a ur- »mat o înfricoșată vărsare de sânge, în »care au căzut mulți supuși credincioși ai »noștri; și au ajuns în captivitate, au fost »chinuți și ucși mulți fii ai națiunii un- »gurești. Tot acolo, magistrul Laurențiu »comitele Zarandului, adăugând la virtu- »țile sale alte virtuți nouă, s-a luptat cu »multă bravură ca un bărbat viteaz și os- »taș plin de curagiu. Mai mult încă, dăn- »sui reînspăimântându-se de primejdia »morții, s-a predat singur ca prisoner, »numai ca să apere viața maiestății no- »stre.«*)

În altă diplomă dela 1335 regele Carol Robert ne spune următoarele:

»Pentru memoria celor viitori am »crezut de lipsă, să însemnăm în această »carte a noastră următoarele: că în tim- »pul când ne aflam noi în Țara munte- »nească Basarab Românul și fiul său, cari »dețineau cu necredință și în pagubasfin- »ței coroane regale Țara noastră munte- »nească, au eșit înaintea puternicei no-

*) Densușianu-Hormuzachi. Documente I. 625, 1332.

»stre oștiri, ce o aveam cu noi, și au ata- »cat-o dușmănește și cu multă furie, în »două rânduri, în niște locuri străme, »păduroase și închise cu îngrădituri pu- »ternice de arbori tăiați.«*)

De asemenea ne spune regele Carol Robert în o diplomă a sa din 1336, că în timpul când a mers cu toată puterea oștii sale ca să viziteze Țara românească, Toma voivodul Transilvaniei, a trimes pe Tatomir, prepozitul din Alba Transilvaniei, cu o misiune secretă în urma regelui, și acesta având puținii oameni pe lângă sine, a trecut sub diferite pretexte și în împrejurări într-adevăr uimitoare, prin mijlocul adversarilor și a sosit în grabă tocmai atunci, când regele se afla cu toată oastea sa sub castrul Argeșului, iar când prepozitul Tatomir s-a întors înapoi, de abia a scăpat cu viață, și în urmă a rămas orb de un ochiu, din cauza rănilor ce le primise în luptele pe cari le avuse.«*)

În fine mai avem un document din anul 1351, dela regele Ludovic, fiul lui Carol Robert, care conține următoarele:

»În timpul când părintele nostru ple- »case cu o mulțime puternică de oaste,

*) Densușianu-Hormuzachi. Documente I. 633, 1335.

*) Densușianu-Hormuzachi. Documente I. 646, 1346.

să îmi aplice atari regule, cari nu au fost croite pentru ființa mea și cari nu au fost croite nici chiar pe un advocat ungar ci numai pe un detectiv. Pe advocat fie Ungur, fie Român singur jurământul său îl obligă; încolo temeiul conduitei sale și al faptelor sale îl alacătuiesc datorințele și drepturile sale toate.

Eu nu pentru aceea respectez jurământul meu fiindcă sunt Român, nici Ungurul fiindcă e Ungur, ci pentru aceea, că el este piatra unghiulară și fundamentală a ordinii corpului advocatului. Așa dar nu aici trebuia distingvat d-le procuror, ci este trebuit și folositor a înțelege că eu fiind de naționalitate română mai am și alte datorințe și drepturi afară de cele advocatiale. Precum are și advocatul de naționalitate ungar.

Este deosebire între aceste drepturi și datorințe. Spre ex. numai un caz să luăm, advocatul ungar e dator a munci pentru îmbunătățirea sortii poporului maghiar. *Advocatul român are tot așa datorința de caracter etic de a munci pentru îmbunătățirea sortii poporului român și încă în mod potențat deoarece poporul român piere dacă-l părăsesc fiii sei inteligenți, învățați, atunci când statul nu se îngrijește de el așa precum se îngrijește de naționalitatea maghiară.*

(Va urma.)

Pictură românească în biserică. D-l V. Smigelsky continuă opera sa măreată de zugrăvire bisericescă, apropiindu-o de desăvârșire. Mai pe urmă a zugrăvit biserica din Satul nou de pe Valea Mureșului, și în toate frescurile sale a întrupat motive românești. Unele sunt de o grandoare cum nici pe frescurile catedralei nu se poate vedea. În figurile magilor se pot recunoaște trei mari figuri din istoria Românilor: Mircea, Ștefan, Mihail!

Dorim din inimă d-lui Smigelsky, care acum e greu bolnav, grabnică însănătoșare și cea mai mare glorie, pe care fără îndoială o merită.

Lupta în comitate. În cele cinci cercuri din comitatul Aradului, la alegerile parțiale candidatul român a învins într'un singur cerc: la Buteni. A fost candidat Dr. Gheorghe Popa. La Cinteț încă nu se știe rezultatul. La Chișineu României n'au majoritate, însă la Târnova și Cernei căderea a fost rușinoasă. Ni-e teamă să nu fi fost iarăși pricina cea mare: lenia Romanului.

Nimic nou în politica internă. Apropierea între Kossuth și Andrássy, pe care se zice că însuși Regele a cerut-o la cosiliul de coroană, nu se va putea realiza fiindcă M. Sa nu amintește cu o singură vorbă de concesii ar fi dispus să facă.

Iusth va face declarații și în chestia de naționalitate, Duminecă, înaintea alegătorilor sei din Macău.

Noul pod peste Dunăre, face temeri mari Bulgariei. Ziarul »Cambana« spune că delegații bulgari pentru studiarea chestiei podului de peste Dunăre au săvârșit o trădare a intereselor Bulgariei, admitând ca podul să se construiască în dreptul orașului Corabia. Această localitate prezintă un punct strategic de mare importanță pentru România, de oarece malul bulgăresc este jos și băltoș în dreptul Corabiei. Traseul în această parte nu se va face decât în folosul politicii austriace. În caz de conflict cu România, aceasta poate să-și trimită armatele foarte lesne în Bulgaria prin ajutorul podului. — Din nici un punct de vedere, nu trebuie admis, încheie ziarul, că podul peste Dunăre să se construiască în dreptul Corabiei.

Sfântul sinod din România.

Comunicatul Sinodului cu privire la afurisenia.

Sf. Sinod a ținut Miercuri a 5-a ședință a sesiunii de toamnă.

A doua chestiune, ce s-a discutat în ședința de ieri, a fost ridicată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei. Înaltul prelat, văzând extensiunea ce se da activității cercurilor culturale, care au de scop ridicarea stărei materiale și morale a țărânilor noastre, a făcut următoarea propunere:

Clerul, care este educatorul sufletesc al poporului, să dea tot sprijinul său pentru propășirea cercurilor culturale. Pentru realizarea acestui scop, *învățătorii să aibă consfătuiri prelabile cu preoții, în ședințele intime ale cercurilor.* Cu acea ocaziune, ei se vor înțelege asupra activității culturale a cercurilor și asupra subiectelor de tratat în fiecare ședință publică.

Pe de altă parte, în vederea aceluiaș scop, revizorii școlari se vor consfătuți cu protoereii județelor.

Propunerea I. P. S. S. Mitropolitului Pimen va fi înaintată ministerului cultelor, spre aprobare.

După ce s-au încuviințat mai multe cereri de călugărit, Sf. Sinod s-a ocupat în cele din urmă cu incidentul ridicat în sânul bisericii de P. S. S. Episcopul Romanului.

Membrii Sinodului, după lungi discuțiuni, au hotărât să se dea un comunicat oficial, care să aibă menirea de a liniști spiritele drept-credincioșilor și a pune într-o lumină adevărată faptele petrecute în sânul Sf. Sinod, cu prilejul incidentului ridicat de P. S. S. Episcopul Gherasim al Romanului.

Prin acel comunicat, care a fost redactat în ședința de ieri și a fost trimis la »Monitorul Oficial« spre publicare, membrii Sf. Sinod aduc la cunoștința tuturor credincioșilor întru Domnul, din cuprinsul celor patru eparhii bisericești ale regatului, *că afurisenia aruncată asupra Sinodului de către P. S. S. Episcopul Romanului, nu leagă pe nici unul dintre acești prelați.*

Afurisenia, spune comunicatul, este anticanonică și nedreaptă, întru cât episcopul nu poate să afurisească de cât în cuprinsul eparhiei sale. Darul arhieresc al celorlalți prelați rămâne neștirbit, după cum glăsuiește și canonul 3 apostolic.

Ca urmare a celor arătate mai sus, comunicatul spune în mod categoric că Sinodul, în conformitate cu toate canoanele și cu legile spirituale ale bisericii noastre, consideră anatema P. S. S. Episcopului de Roman ca neavenită și de nul efect.

Considerând incidentul închis, Sinodul rămâne să hotărască în viitor asupra poziției episcopului de Roman. Până la sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod, aceasta afacere va rămânea nerezolvată, întru cât ședințele adunării bisericești se închid peste două zile. Se știe că nimeni afară de membrii Sinodului, nu poate lua măsuri în contra episcopilor și arhierilor.

La primăvară, însă, Sinodul va împenzi negreșit chestiunea. Dacă nici atunci P. S. S. Episcopul de Roman nu se va prezenta la ședințe, Sf. Sinod îl va judeca și îl va caterisi pe cale canonică. Se va proceda, în această privință, potrivit canonului 74 apostolic. Trei episcopi, delegați de Sinod, se vor duce mai întâi în eparhia Romanului și vor invita pe episcopul Gherasim să vină la ședințe.

Intervenirea aceasta se va repeta de trei ori, iar dacă nici atunci Preașfințitul episcop nu va reveni la sentimentele majorității prelaților, Sinodul îl va judeca și va proceda la o nouă alegere de episcop.

Epilogul revoltei militare din Atena.

Un ziar din Viena publică un interesant interview pe care corespondentul său l-a avut cu un colonel, unul dintre conducătorii legii militare. Colonelul spune că armata trebuie să aibă toată încrederea în noii miniștrii de marină și războiu și nu va trece multă vreme ca Grecia să aibă o armată formată din 250.000 oameni, bine organizată. Indiferent dacă primii miniștrii se vor chema Mavromichalis, Rhalys sau Teodikis, actualii miniștrii de războiu vor trebui să fie menținuți și organizarea armatei continuată.

De la începutul mișcării, diferite partide politice au căutat să atragă pe ofițeri spre a se servi de ei ca de unealtă, dar ofițerii au știut să stea departe de intrigele politice. E fals de asemenea că mișcarea ar avea un caracter contra-dinastic.

Tybaldos este mult vinovat pentru răzvrătirea sa, mai ales că a lucrat fără consimțământul celorlalți membrii ai legii militare.

Nerăbdarea marinei este azi și nejustificată, căci statul nu poate găsi într-o zi o sută de milioane de franci pentru construirea de noi vase. Este adevărat că câțiva Greci bogăți au trimis 2 milioane pentru marină și s-ar putea găsi încă 30 milioane în străinătate. Ori cum, purtarea lui Tybaldos este nejustificată, sfârșește interviewatul.

Tybaldos n'a fost găsit până acum. Împreună cu el au dispărut câțiva complici ai săi.

Serbia are sprijinul Angliei. »Belogradski Novine« află din Londra că cercurile diplomatice engleze sunt de părere că Serbia are neapărată nevoie de un teritoriu spre a stabili o legătură cu Muntele negru. Acest teritoriu ar urma să se pună sub suveranitatea ambelor țări. Diplomații englezi l-au asigurat pe Milovanovici că Anglia va sprijini Serbia nu numai în chestiunea liniei dela Dunăre la Marea Adriatică, ci și în privința obținerii acestui teritoriu.

Fondurile noastre.

Preliminarul fondurilor nășăudene.

Proiectul de preliminar al fondurilor nășăudene, prezentat adunării generale, convocate pe 3 Nov. conține următoarele cifre:

I. Fondul școlar.

A. Venite:

1. După realitățile din Nășăud C.	5497'30
2. » » » Dombhát »	1008'80
3. » » » B-prund »	400'—
4. » » » Entradam »	2050'80
5. » » » Cepan »	—
6. » » » Cian »	9400'—
7. Spese de administrare dela fondurile de stipendii . . .	7325'—
8. Interese după capital . . .	69468'—
9. Ajutor dela păduri . . .	6000'—
10. Tangenta de penziune . . .	333'—
11. Didactru . . .	4000'—
12. Venite neprevăzute . . .	800'—
Suma . . C.	106282'90

B. Spese:

1. Administrația C.	11220'—
2. Gimnaziul	46392'—
3. Școala elem. din Nășăud »	10576'66
4. Penziuni	12400'12
5. Asigurări	690'78
6. Dări	2194'03
7. Intreținerea clădirilor . . .	5000'—
8. Spese procesuale	600'—
9. Spese neprevăzute	4800'—
Suma . . C.	93873'—

II. Fondul de stipendii.

A. Venite:

1. După realitățile din Carli-baba și Dosu Stănișorii C.	78564'07
2. Coșna	5854'12
3. Cristur	5180'—
4. Interese după capitale . . .	20146'—
5. Venite neprevăzute	650'—
Suma . . C.	110,394'—

B. Spese:

1. Spese silvanale C.	2896'77
2. Spese de administrație . . .	7098'—
3. Dări	2500'—
4. Asigurări	72'26
5. Tangenta p. convict	1200'—
6. Stipendii și ajutoare	24170'64
7. Tangenta de penziune	333'—
8. Intreținerea clădirilor	3000'—
9. Spese procesuale	600'—
10. Comisiuni oficiale	1600'—
11. Interese p. curialiști	26'—
12. Spese neprevăzute	1600'—
Suma . . C.	45096'67

»ca să recucerească unele părți ale regiunii Ungariei, ce le ocupase Basarab voivodul, necredinciosul părintelui nostru, atunci Basarab adunând toată puterea sa armată și luând cu sine mase mari din păgânii vecini și din alți necredincioși ai tatălui nostru, s-a aruncat asupra părintelui nostru obosit, voind cu această ocaziune să pună dintr-odată capăt zilelor sale; atunci părintele nostru fiind rupt de oboseală și strămtorat de atacul înimicului, a căzut de pe cal și nu mai era în stare să încalce. În acele momente grele ale părintelui nostru, iată că magistrul Kolus netemându-se de moarte, a alergat ca să scape viața părintelui nostru, și i-a dat tot ajutorul ca să poată iarăși încalca; astfel că prin îngrijirea sa, numitul nostru părinte a scăpat de astă dată din ghiarele morții, după cum toate acestea se constată din expunerea făcută în scris a părintelui nostru și prin mărturiile mai multor oameni credincioși ai noștri.«

(Va urma.)

Maxime.

De La Rochefoucauld.

Orgoliul nu vrea să fie dator, și amorul propriu nu vrea să plătească.

Adevăratul om cinstit este acela, pe care nu poți să-l înțepi cu nimic.

Numai oamenii mari au defecte mari.

Lumea răsplătește mai adeseori aparențele meritului, decât meritul însuși.

Sunt diferite feluri de curiozități: una — din interes, care ne face să dorim a ști, ceea ce ne poate fi folositor; și alta — din mândrie, care provine din dorința de a ști, ceia ce nu știu alții.

Căința nu este atâta regretul că am făcut un rău, cât teama, ca acel rău să nu ne ajungă.

Când viațile ne părăsesc, ne măgulim cu ideea, că noi le-am părăsit.

Seriozitatea femeilor este toaleta ce adaugă la frumusețea lor.

Nebunia ne urmează în toate epocile vieții. Dacă cineva pare cuminte, e numai că nebuniile lui sunt proporționate cu vârsta și cu averea.

Cine trăește fără să facă nebunii, nu este așa de cuminte, după cum se crede.

Recunoștința este ca buna credință a negustorilor, ea întreține comerțul; și noi nu plătim pentru că este drept să plătim, ci pentru ca să găsim mai ușor oameni, cari să ne împrumute.

Ceia ce pare generozitate nu este adeseori decât o ambițiune travestită, care dispreguește micile interese spre a alerga la cele mari.

E așa de obicinuit să vezi schimbându-se gusturile, pe cât este de extraordinar să vezi schimbându-se înclinațiunile.

Răul, ce-l facem, nu ne atrage asupra noastră atâtea persecuțiuni și atâtea ură, cum ne atrag însușirile bune.

Interesele vorbesc toate limbile și joacă toate rolurile, chiar și pe acela al dezinteresatului.

Nu există decât un fel de amor, dar sunt mii de cnpii diferite.

Amorul, ca și focul, nu poate trăi fără o mișcare intimă; și încetează de a mai fi, îndată ce încetează de a spera sau de a se teme.

Dragostea de dreptate nu este la cei mai mulți decât teama de a nu suferi nedreptatea.

Tăcerea este partea cea mai sigură a aceluia ce se încrede în sine.

Neîncrederea noastră justifică înșelăciunea altuia.

Toată lumea se plânge de memorie, dar nu se plânge nimeni de judecată.

Ne facem plăcuți în societate mai mult prin defectele noastre, decât prin calități.

R. I.

STIRILE ZILEI.

- 23 Octombrie v.

† Constantin Stejar. In varsta de 95 ani s-a stins la Jina de langa Sibiu...
Constantin Stejar. A fost fiu de taran, in 1848 a facut rasboiul in ostrile imparatiei...

Seninele figuri ca si ale capitanului Stejar ni-se rarese tot mai mult, si o sinera duiosie ne cuprinde gandindu-ne la disparitia lor.

Samanata de arbori de padure. In localul camerei de comert si industrie din Sibiu, se poate vedea o lista compusa in ministerul de agricultura...

Spirit de jertfa. Cu prilejul demonstratiilor facute la Paris in semn de protestare pentru moartea lui Ferrer, au fost jertvate cateva victime in timpul ciocnirilor...

Miscarea studentilor romani din Germania. Acestia au tinut eri o intrunire la universitate in care au adoptat urmatoarea rezolutiune...

O alianta a popoarelor latine. Abia acum se afla ca cu prilejul vizitei tarului in Italia, soldatii italieni dela granita au facut din propria initiativa serviciul pe teritoriul francez...

Dirijabilul italian in calatoria sa a aruncat trandafiri peste flota franceza. «Giornale d'Italia» inregistrand faptul, spune ca baloanele italiene vor mai arunca cu vremea pe alte flote alte lucruri.

Studentii in conflict cu profesorul lor. In sedinta de Mercuri a senatului universitar din Iasi s-a luat in discutie cererea d-lui prof. Pavel Bujor...

la intrunirea siodicalista din sala Pastia si cere o ancheta. Senatul universitar a amanat discutia acestei chestiuni...
Baedeker. La Koblenz s-a serbat implinirea a 50 de ani dela moartea lui Karl Baedeker...

Baedeker. La Koblenz s-a serbat implinirea a 50 de ani dela moartea lui Karl Baedeker...

El însuși cerceta țările, ca să poată da sfaturi isvorâte din cunoașterea adevarată a localităților.

Talpa țării. Cetim într-un ziar de peste munți: «Ura și neîncrederea seculară dintre cele două clase sociale, trebuie să dispară...

Preoții își au partidul lor. In coloanele ziarului «Alkotmány» s-a pornit o aprigă ceartă între câțiva preoți catolici din slovacime...

Pilde vrednice de imitat tot se mai găsesc și în țeara noastră.

Procesul Steinhel. Miercuri a venit înaintea curții cu jurați din Paris procesul d-nei Steinhel...

Femea - aviator. Femeismul are de înregistrat un nou triumf: el a cucerit acum și văzduhul. Onoarea acestei victorii se cuvine baronei de Laroche...

Statua lui Mommsen. In gradina din fata universitatii din Berlin s-a desvilit statua istoricului Mommsen...

O lungă linie ferată electrică. Se pare că se va preface în cale ferată purtată cu electricitate linia dela Fiume la Moravica

(Ungaria). Se vor folosi de căderea cea mare dela Zengg. Vor înființa o uzină care va da 30,000 de cai putere...

Tolstoi și rachiu. Deputatul Celișev ceruse lui Tolstoi ca să nascocoască o denumire pentru rachiu...

Erata. In entrefleurul nostru de ieri din Austria, este a se citi «autorităților» în loc de: «învățământului».

Despărțământul I. (Brașov) al «Asociațiunii».

In conformitate cu deciziunile adunării generale a despărțământului, ținută în Codlea, comitetul aduce la cunoștința tuturor agenturilor hotărârile luate acolo:
1) Adunarea generală a menținut și pentru anul acesta două premii de câte 50 coroane...

3) Comitetul despărțământului dorește și în anul acesta o activitate spornică a comitetelor din sate. De aceea amintind din nou interesul dovedit în anul trecut de d-nii Iosif Comanescu sen. preot (Codlea), V. Sfetea preot (Brașov, Pe Tocile), An. Boldor învățător (Codlea) și V. Merchican cantor bis. (Brașov, Pe Tocile)...

4) Hotărându-se și pentru anul acesta ținerea de conferințe pentru inteligență și aranjarea unor serate literare-muzicale, comitetul roagă pe toți aceia, cari vreau să i sprijinească în activitatea sa...

Brașov, 22 Octombrie v. 1909. Nic. Bogdan, Dr. Alexandru Bogdan, directorul desp. secretarul desp.

Varietați.

Accidentele globului nostru. P. H. Pickering, astronom dela Universitatea Harvard din Statele-Unite, face socoteala că în 400 de milioane de ani trebuie să se întâlnească pământul cu sămburele vreunei comete...

P. H. Pickering crede că s-a întâmplat ciocnire cu sămburele unei comete, acum 5000 cel mult sau 7000 de ani cel puțin și că lovitura s-a întâmplat în America. Atunci s-ar fi făcut aceea minune geologică din Mexico, căreia îi zic Con Butts...

Dar mai jos păturile geologice se află în șirul obișnuit. Dealul nu înfățișează nici un caracter vulcanic; dar se găsește în el și până la 5 klm. înprejur meteorite nenumărate de fier și nickel. Pickering zice că tocmai acolo s-a făcut întâlnirea între pământ și o cometă.

Se înțelege că în toată ipoteza asta e multă fantazie.

ULTIME ȘTIRI.

Sibiu, 5 Nov. Maghiarii au făcut apel contra numirei stradei Șaguna. Apelul se întemeiază pe preținse greșeli de formă.

Sibiu, 5 Nov. Ministrul Apponyi a cerut telegrafic Metropolitului să i se trimită de urgență coucluzul congresului în chestia catechizării.

Budapesta, 5 Nov. Față de consiliul de miniștrii, ținut eri, s-a manifestat un interes extraordinar. Toată strada a fost plină de curioși. Dela miniștrii însă nu s-a putut afla nimic pozitiv. Wekerle va pleca luni la Viena. Se speră iarăși în restabilirea coaliției.

Viena, 5 Nov. Se anunță, că primul ministru Binerth ar fi comunicat Cehilor, că e gata să se retragă, dacă după retragerea lui, Cehii vor înceta cu obstrucțiunea.

POȘTA REDACȚIUNELI.

Pajul Cherubim. — Foarte drăguțe. Cum să-ți mulțumim? Mai sunt corecturi la F. cari nu ni-au sosit. Așteaptă și alții cu nerăbdare broșura lui Volkelt, așadar «tărăboiul» ce ne face îl iertăm bucuros.

Dr. C. M. Intârzierea nu e din pricina noastră, iartă. Le vom trimite la destinație. E clasic răspunsul.

N. G. Banu-mare. Pe invitarea d-voastră la comunie nu este pus în ce tipografie s-a tipărit. Să fie asta o apucătură a tipografilor maghiare?

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Ram. Redactor respons.: Dr Sever Dan.

Înainte de nașterea copilului

tânăra mamă folosind Emulsiunea Scott, va căpăta puteri nouă. Efectul rapid și cu succes surprinde și bucură pe ori și cine.

Emulsiunea Scott

se mistue ușor și are un gust plăcut. O singură încercare vă va convinge cât de potrivită este emulsiunea lui Scot pentru astfel de casuri,

Emulsiunea lui Scott

delațură oboseala la alăptare, înmulțește laptele și copilul va fi rumen și sănătos. Emulsiunea lui Scott este cea mai neîntrecută emulsiune. — I.

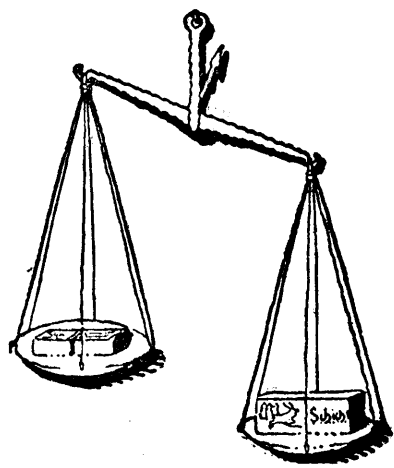
Prutul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capată în toate farmaciile.

Sâmbătă, în 6 Novembre vor lupta:

- I. Wanyek (polon) contra Hitzler (bavaiez)
II. Le Bouché (frances) contra Hanzen (danez).
III. Nagy contra Peyruse, (maghiar) (spaniol).
Luptă fără termin.

Circus Stuzbart în Hala festivă.

Astăzi și în fie-care zi lupte internaționale pentru premiul de 4000 cor. la care concurează cei mai renumiți luptători din lume.

La Calitate

Preț și

Greutate

să fie omul cu atențiune când cum-
pără sau aseamnă săpunul. Nici un
săpun din lume nu e ca

Săpunul **Schicht**

în ce privește toate calitățile lui bune:
săpun curat, moale, ieftin, care cu-
răță bine.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru
Dama, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confectionare de corsete specialitate

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect
mai bun

Bomboane Pemete
ale lui **RETHY**

a se observă, că la cumpărare să
se ceară expres Bomboane Réthy,
deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai
RETHY Pe mete bombóne!

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Noembrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	112 65
Renta de aur ung. 4%	91 70
Impr. căl. ter. ung. în aur 3 1/2%	81 80
Impr. căl. fer. ung. în argint 4%	92 25
Bonuri rurale croate-slavoane	94 —
Impr. ung. cu premii	217 50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghediu	145 75

Cursul pietei Brașov.

Din 5 Noembrie n. 1909.

Bancnote rom. Camp.	18 84	Vend.	18 90
Argint român	18 70	"	18 90
Lire turcești	21 50	"	21 60
Series. fone. Albine 5%	100 —	"	101 —
Ruble Rusesci	254 —	"	256 —
Napoleondori.	19 04	"	19 16
Garbeni	11 90	"	11 40
Mărci germane	117 —	"	117 70

GOLOSAL este norocul la KISS!

Cu stăruință, activitate, invenții, economie, aduni bani în timp îndelungat, dar a te îmbogăți
curând, pe neașteptate, este posibil numai cu noroc la câștiguri mari. De aceea cumpără cei mai
mulți oameni losuri, căci cu aceasta **au speranță** a se îmbogăți iute.

Cu deosebire sunt losurile loteriei de clase r. u. căutate, căci din 110,000 mii de losuri care se
pun în vânzare 55,000 losuri câștigă, prin urmare tot al **doilea los câștigă** necondiționat. **Șan-
sele de câștig sunt unice în felul lor**, nu există plan de loterie mai solid și favorabil.

Atât emisiunea cât și tragerea losurilor urmează sub controla stăpânirii r. u. și din cauza aceasta
publicul **are toată confiența** în losurile de clasă.

Norocul este necalculabil. Dela întâmplare atârnă norocul multor oameni. În viața ori cui
sunt momente, în care se poate noroci, de aceea să-și cerce norocul cu numărul care s'afle lângă
numele propriu sau la numele unei persoane iubite, care posibil la tragerea viitoare va țese cu
câștig mai mare.

**Cercați-vă norocul la noi, pentru că
MARE e norocul lui KISS!
Karl Kiss & Co.**

Bancă, societate pe acții. Colectori principali a loteriei de clase priv. r. u.
Birou central: **Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.**

FILIALE: Rákóczi-ut 55.

CUM TE CHIAMĂ?

Lista

câștigurilor celor mai mari
din 55.000 losuri ale lo-
teriei XXV. de clasă reg.
ung. ce se vor trage în
6 luni din totalul de losuri
110.000 sunt:

Câștigul cel mai mare este
1.000.000 Cor.
(UN MILION COROANE.)

		Coroane
1	Premiu	600000
1	Câștig	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
8	"	20000
8	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55000	câștiguri și premii Coroane 14.459.000	

Adela 20565	Costi 10495	Ferdin. 22221	Izidor 696	Mannil 27191	Roland 88076
Alolf 14710	Clemen 16602	Francisc 60090	I-ac 27991	Marcel 21394	Rozalia 8159
Adolian 1176	Clarisa 78298	Floare 19770	Jacob 20567	Margita 8272	Rozina 10477
Adrian 37456	Cezar 54422	Florian 37249	Janca 56381	Maria 91901	Rudolf 102216
Agnes 2156	Cecila 2329	Floripa 39577	Janca 71106	Mariora 4968	Solomo 45566
August 21647	Carola 51343	Fodor 26590	Jenea 54777	Marcu 2337	Sofia 78231
Arcadiu 0657	Camila 60119	Francisc 77328	Justina 102187	Mariuța 90698	Samuel 44701
Alexu 65966	Barbora 6468	Frida 23146	Jonaș 33801	Martin 51189	Sandru 34765
Alois 46950	Brănzia 8339	Fridric 19770	Joniță 37763	Matei 51491	Serolta 39774
Albert 92484	Danila 60139	Filip 67311	Josif 22144	Malvin 16882	Sebistin 52613
Alfons 27988	David 90721	Gabor 39572	Judita 1231	Matild 86343	Simon 8170
Alfred 48139	Dumitru 66904	Gabriel 4632	Julia 60098	Macavei 24762	tefania 46922
Alice 80150	Demian 8547	Gaspar 51205	Julian 20570	Meinda 53399	St.nisla 10477
Amalia 8292	Dăian 54755	Gheon 26350	Kalman 51478	Mihuț 796	Sirena 20190
Ambros 22423	Desideri 46977	Ghe 44704	Kamil 86723	Mitu 93655	Sidonia 86367
Andor 8102	Domnic 56375	Grigori 22184	Karolin 94422	Mihail 39479	Sandea 39762
Andrei 50557	Dora 27971	G.za 54441	Karol 78279	Miclea 78456	Tamaș 39793
Ana 8057	Dorotia 39559	Gida 13156	K.zmer 54784	Micșa 39752	Toma 22162
Antoniu 45572	Dimitriu 13619	Gizela 96833	Katali 13610	Milan 9668	Teofil 63609
Antonia 54788	Dinu 29331	Ganea 89690	Klemen 58551	Maurici 51226	Teodor 22220
Aurora 104079	Eberard 30072	Gustav 91909	Klara 7482	Marion 39598	Terezia 9327
Armin 39414	Edita 8296	Gerasim 38890	Klotild 91087	Nador 21501	Terca 9538
Arnold 72213	Eman 39442	Guido 67314	Konrad 8128	Natași 71123	Tiamer 56361
Aron 54792	Eduard 92313	George 107164	Korneli 89617	Nerva 102775	Tiberiu 8394
Arcad 60125	Elena 8344	Gavril 8192	Kornel 54750	Neli 18601	Titus 22218
Arthur 86337	Elemier 39075	Genadie 90772	Kristof 8233	Nestor 39763	Tritean 90414
Atia 14712	El-nora 91346	Gergoș 58598	Kristin 82143	Neti 91090	Tobias 39428
Augusta 10211	Eliade 86717	Hely g 73862	Ludovic 2348	Nina 8126	Todor 91312
Aurel 107455	Ela 80863	Hel-na 73150	Latislau 13028	Olga 78260	Ulric 8163
Aurelia 64582	E vira 32073	H-meric 102147	Lazar 39455	Olivea 1046	Urban 8910
Bălaș 19759	Eliza 46796	Herman 105989	L-nard 54409	Orban 73302	Valentin 90841
Balint 40515	Eman. 26128	Hermin 22267	Lenca 94906	Ofelia 67617	Valeria 94213
Bandi 51221	Emil 8282	Horia 50465	Leo 64594	Otita 39752	Vencel 94 87
Bălaș 64234	Emilia 79847	Horat 78302	Laura 51181	Oto 71805	Vendel 67532
Beatrix 32039	Ema 99100	Ibida 54788	Leonti 39403	Onoriu 90812	Verona 78272
Bela 48134	Ecaterin 8276	Ida 22257	Leonora 57748	Paul 58147	Veronic 73325
Bengia 85656	Erna 13649	Ignatie 91349	Lidia 27052	Paula 79340	Victor 23123
Ben a. 33833	Ernesti 34086	Ican 102791	Lina 56377	Petru 71805	Victori 106177
Bernat 78472	Ernan 107651	Ihe 90740	Livia 41633	Plutina 78468	Vilma 22974
Berta 93659	Ervin 91528	Ima 79833	Lorant 32083	Petrian 106033	Vilem 32475
Bertan 21522	Elisavet 33909	Ileana 34094	Leopold 121067	Pantelia 73308	Vince 96090
Bertold 37461	Etel 73399	Irimie 17071	Lauren 95342	Rachel 8226	Walter 20049
Blanca 96087	Eugenia 46790	Irina 67326	Lucia 12558	Rafael 34296	Wlad 66912
Badorel 91947	Eva 68008	Irma 9004	Ludia 38588	Regina 8319	Zoltan 39591
Baldij. 93384	Fabian 37757	Ioan 8202	Lucaci 32063	Renea 20071	Zeno 56088
Bosbal 67623	Fani 18624	Iorgovan 8156	Ludvig 29597	Rez 45595	Zosim 54716
Cristian 73345	Felicia 102187	Ivor 95329	Luiza 67344	Ricard 94234	Zora 54430
Cornei 56082	Félix 1223	Izabela 63620	Magda 48189	Robert 82079	Zima 17033

Ne rugăm a comanda de cu vreme ca numerii cei voîți să nu fie vânduți.

Prețurile

losurilor clasei I.:
a 8-a parte C. 1-50
a 4-a parte „ 3—
o jumătate „ 6—
intreg „ 12—

Tragerea:

în 18 și 20 Nov.

Tăiați acest coupon și trimiteți-l nouă:

ȚEDULA DE COMANDĂ.

Cassa de bancă **KARL KISS & Co., A. Ges.**
Budapesta IV. Kossuth Lajos-u. 13.

Ne rugăm a ne trimite .. los clasă I a
XXV. loterie, și a planului ofino.

Prețul de K } trimis în mărei poștale.
} cu mandat poștal.
} luați-l cu rambursă.

Adresa exactă: } Nume e
} Locanța, Str. și Nr. casei
} Posta ul. mă. (comit.)